

कनकाई नगरपालिकाद्वारा प्रकाशित

कनकाई राजपत्र

खण्ड: ३ सङ्ख्या: ०३ प्रकाशन मिति: २०७८/०२/०७

नगरसभावाट स्वीकृत मिति २०७८/०२/०३

भाग - १

कनकाई नगरपालिकाको सार्वजनिक निजी/सामुदायिक साझेदार
२०७८

प्रस्तावना:- सार्वजनिक निजी साझेदारीको माध्यमबाट पुर्वाधार संरचनाको निर्माण तथा संचालन गरी सर्वसाधारणलाई भरपदर्दो, किफायती र सर्वसुलभ रूपमा विकासका कार्यहरू गरी सेवा सुविधा उपलब्ध गराउने सम्बन्धमा आवश्यक व्यवस्था गर्न वाञ्छनिय भएकोले, नेपालको संविधानको धारा २२६ को उपधार १ बमोजिम कनकाई नगर सभाले यो ऐन बनाएको छ ।

परिच्छेद-१

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :

(१) यस ऐनको नाम 'कनकाई नगरपालिकाको सार्वजनिक निजी साझेदारी ऐन, २०७८' रहेको छ ।

(२) यो ऐन कनकाई नगरसभाबाट पारित भई राजपत्रमा प्रकाशित मिति देखि लागु हुनेछ ।

२. परिभाषा : विषय र प्रसङ्गले अर्थ नलागेमा यस ऐनमा :-

(क) "अनुमित पत्र" भन्नाले परियोजना कार्यान्वयन गर्न दफा २३ बमोजिम दिइएको अनुमतिपत्र सम्झनु पर्छ ।

(ख) "अनुमति पत्र प्राप्त व्यक्ति" भन्नाले परियोजना कार्यान्वयन गर्न अनुमतिपत्र प्राप्त व्यक्ति सम्झनु पर्छ ।

(ग) "उपभोक्ता" भन्नाले कनकाई नगरपालिकामा स्थापना भएको सार्वजनिक सेवा सुविधा उपभोग गर्ने व्यक्ति सम्झनु पर्छ ।

(ङ) "नगरपालिका" भन्नाले कनकाई नगरपालिका सम्झनु पर्छ ।

(च) "निर्माण" भन्नाले पुर्वाधार संरचनाको निर्माण तहमा विकास वा पुनर्स्थापना गर्ने कार्य सम्झनु पर्छ ।

(छ) "परियोजना" भन्नाले पुर्वाधार संरचनाको निर्माण वा संचालन गर्न यस ऐन बमोजिम कार्यान्वयन गरिने परियोजना सम्झनु पर्छ ।

(ज) "प्रस्तावक" भन्नाले दफा १२ बमोजिम प्रस्ताव पेश गर्ने वा दफा १५ को उपदफा (३) बमोजिम निवेदन दिने व्यक्ति सम्झनु पर्छ ।

(झ) "पुनर्स्थापन" भन्नाले मौजुदा पुर्वाधार संरचनाको मर्मत, विस्तार वा पुनर्निर्माण गरी पुनर्स्थापन गर्ने काम सम्झनु पर्छ ।

(ञ) "पुर्वाधार संरचना भन्नाले" सडक, सुरुड मार्ग, पुल, अस्पताल, नहर, विद्युत उत्पादन गृह, विद्युत प्रशारण लाइन, केबुलकार लाइन, रेल्वे लाइन, ट्रली वस संरचना, ट्राम वे, सुख्खा बन्दरगाह, जलमार्ग, परिवहन विसौनी स्थल, विमानस्थल, प्रदर्शन स्थल, पार्क, जलाशय, बाँध, ढल निकास, फोहोर मैला प्रशोधन तथा व्यवस्थापन प्लाण्ट, उर्जा उत्पादन तथा वितरण, रंगशाला, सार्वजनिक सभागृह, वहुआवासिय भवन वा सार्वनिक गोदाम घर

निर्माण सम्झनु पर्छ र सो शब्दले यस्तै प्रकृतिका अन्य पुर्वाधार संरचना समेतलाई जनाउदछ ।

(ट) "मनसायपत्र" भन्नाले परियोना कार्यान्वयन गर्ने सम्बन्धमा दफा १० बमोजिम माग गरिएको मनसाय पत्र सम्झनु पर्छ ।

(ठ) "सम्झौता" भन्नाले परियोजना कार्यान्वयन गर्न दफा २० बमोजिम प्रस्तावकसंग गरिएको सम्झौता सम्झनु पर्छ ।

(ड) "समिति" भन्नाले सार्वजनिक निजी साझेदारी प्रवर्धन समिति सम्झनु पर्छ ।

(ढ) "सर्वेक्षण" भन्नाले परियोजना कार्यान्वयन गर्नको लागि गरिने सर्वेक्षण सम्झनु पर्छ र यस शब्दले परियोजनको सम्भाव्यता अध्ययन, इन्जिनियरिङ डिजाइन कार्य र त्यसको लागि गरिने अन्वेषण समेतलाई जनाउछ ।

(ण) "सार्वजनिक निजी/सामुदायीक साझेदारी" भन्नाले सार्वजनिक सेवा सँग सम्बन्धित कुनै परियोजनाको निर्माण, संचालन, व्यवस्थापन वा सम्भार तथा वित्तीय लगानीमा आंशिक वा पुर्णरूपमा निजी क्षेत्रलाई संलग्न गराउने गरी तथा पुर्ण वा आंशिक रूपले आमदानीको जोखिम व्यहोरेने गरी सार्वजनिक निकाय तथा निजी संस्था वा सामुदायीक संस्था विच भएको करारीय प्रवन्ध सम्झनु पर्छ ।

(त) "शुल्क" भन्नाले अनुमतिपत्र प्राप्त व्यक्तिले सेवा सुविधा उपलब्ध गराए वापत उपभोक्ता सँग लिन पाउने सेवा शुल्क सम्झनु पर्छ ।

(थ) "तोकिएको" वा "तोकिए बमोजिम" भन्नाले यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियम वा निर्देशिकामा तोकिएको वा तोकिए बमोजिम सम्झनु पर्छ ।

परिच्छेद-२

परियोजना पहिचान तथा स्विकृती

३. सार्वजनिक निजी /सामुदायीक लगानीमा परियोजना कार्यान्वयन गर्न सकिने : (१) पुर्वाधार संरचना सम्बन्धि कुनै परियोजना सार्वजनिक निजी/ सामुदायीक साझेदारीमा यस ऐन बमोजिम कार्यान्वयन गर्न सकिनेछ ।

(२) सार्वजनिक निजी/ सामुदायीक साझेदारी परियोजनामा देहायका विशेषता मध्ये अधिकांश विशेषताहरु समावेश भएको हुनुपर्नेछ :

(क) पुर्वाधार सेवाको निर्माण, पुनर्स्थापना वा आधुनिकरण गर्ने उद्देश्यका लागि निजी निकायको पुर्ण वा आंशिक पुँजि लगानी भएको,

(ख) निजी निकायलाई पुर्वाधार वा सेवाको संचालन, मर्मत वा सेवा प्रदान गर्ने गरी जिम्मेवारी दिइएको वा संचालन तथा मर्मत गर्न दिने गरी परियोजनाको व्यवस्थापन सम्झौता भएको,

(ग) निजी निकायलाई पुर्व निर्धारित मापनयोग्य मानक अनुसारको कार्यसम्पादनसंग आवद्ध भुक्तानीको व्यवस्था भएको,

(घ) निजी निकायबाट पुर्ण वा आंशिक रूपले आमदानी जोखिम व्यहोर्ने स्वीकार गरिएको,

(ङ) परियोजनाको सम्झौता अवधि स्पष्ट भएको ।

४. सार्वजनिक निजी साझेदारीका ढाँचाहरु : (१) दफा ३ को अधीनमा रहि सार्वजनिक निजी साझेदारीका ढाँचाहरु देहाय बमोजिम हुन सक्नेछ :

(क) संचालन पूँजी बाहेक निजी लगानी आवश्यक नपर्ने प्रकृतिको संचालन तथा व्यवस्थापन करार,

(ख) न्युन वा उल्लेखनीय निजी पुँजी आवश्यक पर्ने निर्माण, स्वामित्वकरण, संचालन तथा हस्तान्तरण करार,

(ग) माथि खण्ड (क) वा (ख) मा उल्लेखित करारका अन्य रूपहरु

५. परियोजना पहिचान गर्ने ०

- (१) नगरपालिकाले तोकिएको स्थान अन्तर्गत सार्वजनिक निजी/ सामुदायीक साझेदारी कार्यान्वयन गर्न सकिने परियोजना पहिचान गरी विवरण अद्यावधिक बनाई राखेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम विवरण राख्दा नगरपालिकाले सर्भेक्षण भए वा नभएका परियोजनाको छुट्टाछुट्टै विवरण राख्नु पर्ने छ ।

६. प्राथमिकता निर्धारण गर्ने:

- (१) नगरपालिकाले सार्वजनिक-निजी/ सामुदायीक साझेदारीमा कार्यान्वयन गरिने परियोजनाको प्राथमिकता निर्धारण गर्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम परियोजना कार्यान्वयनको प्राथमिकता निर्धारण गर्दा देहायका क्षेत्रलाई प्राथमिकतामा राख्नु पर्नेछ ।

(क) सडक, पुल, विमानस्थल, रेलमार्ग, केवलकार, रोपवेको निर्माण जस्ता भौतिक पुर्वाधार,

(ख) विद्युत् उत्पादन, प्रशारण र वितरण तथा अन्य प्रकारको उर्जा क्षेत्र,

(ग) सुचना र सञ्चार

(घ) फोहोरमैला व्यवस्थापन, खानेपानी, ढल निकास र सरसफाई जस्ता सहरी तथा ग्रामीण वातावरण,

(ड) शिक्षा, स्वास्थ्य, सम्बन्धी पुर्वाधार तथा सेवा, सबै पर्यटन पुर्वाधार,

(च) सेवा र सुविधाजन्य शहरी पुर्वाधारहरू ।

७. सार्वजनिक नीजी/ सामुदायीक साझेदारी परियोजना छनौटका आधारहरू:

- (१) देहायका आधारहरूमा सार्वजनिक नीजी/ सामुदायीक साझेदारी बमोजिम कुनै परियोजना कार्यान्वयन गर्ने वा नगर्ने निर्णय गरिनेछ :

(क) स्थानीय सरकारले त्यस्तो परियोजनाको लागत व्यहोर्न सक्ने अवस्था भए वा नभएको,

- (ख) परियोनाको कार्यान्वयनको लागी गरिएको खर्च वा लगानीबाट सार्वजनिक स्तरमा गुणात्मक लाभ प्राप्त हुने अवस्था भए वा नभएको,
- (ग) परियोजना आर्थिक रूपमा सम्भाव्यता भएको,
- (घ) स्थानीय सरकार र निजी तथा सामुदायिक निकायबीच जोखिम तथा लाभको उचित ढंगमा बाँडफाँड हुने अवस्था भए वा नभएको
- (२) सार्वजनिक निजी/ सामुदायीक साझेदारी बमोजिम कुनै परियोजना कार्यान्वयनका लागि सार्वजनिक निजी साझेदारीको ढाँचा छानौट गर्दा देहायका कुराहरुलाई ध्यान दिनु पर्नेछ :
- (क) परियोजनाको उद्देश्य पुरा हुने उपयुक्त स्वरूप भएको,
- (ख) परियोजनाका लागी निजी क्षेत्रको साधन श्रोत उपलब्ध भएको,
- (ग) परियोजनाको डिजाइन, लगानी, निर्माण, संचालन तथा मर्मत संभारमा निजी क्षेत्रले बहन गर्न सक्ने क्षमता भएको,
- (घ) सम्भावित लगानिकर्ताहरुद्वारा स्वीकार गर्न सक्ने अवस्था भएको,
- (ङ) उपभोक्ता तथा समुदायले स्वीकार गर्न सक्ने सेवा शुल्क भएको,
- (च) वित्तिय संस्था तथा लगानिकर्ताहरुद्वारा स्वीकार गर्न सक्ने अवस्था भएको,
- (छ) लाभ तथा जोखिम बाँडफाँडको स्वरूप निर्धारण भएको,
- (ज) स्थानीय सरकारको आर्थिक तथा व्यवस्थापकीय क्षमता भएको,
- (झ) परियोजना सम्झौताको अवधि उल्लेख भएको,
- (ञ) जटिल प्रकृतिका सार्वजनिक निजी/ सामुदायीक साझेदारी सम्झौताहरु कार्यान्वयन गर्न सक्ने मानव संशासधनको उपलब्धता भएको ।

८. परियोजना स्वीकृत गराउन पर्ने:

- (१) नगरपालिकाले कुनै परियोजना सार्वजनिक निजी/ सामुदायीक साझेदारीमा कार्यान्वयन गर्न उपयुक्त देखेमा समितिको सदस्य सचिवबाट स्वीकृत गराउन पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम परियोजना स्वीकृत गराउँदा नगरपालीकाले समितिसँग परामर्श गर्नुपर्नेछ ।

९. सार्वजनिक निजी/ सामुदायीक साझेदारी कार्यान्वयन नगरिने परियोजना:

यस ऐनमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि देहायका परियोजना सार्वजनिक निजी/ सामुदायीक साझेदारीको माध्यमबाट कार्यान्वयन गरिने छैन ।

(क) परियोजना सम्बन्धि वित्तिय, प्राविधिक वा संचालन सम्बन्धि जोखिम निजी क्षेत्रलाई हस्तान्तरण नगरि निजी क्षेत्रबाट कुनैपनि काम वा सेवा प्राप्त गर्ने उद्देश्यबाट संचालन हुने,

(ग) सरकारी निर्णयले सरकारी स्वामित्वको उद्यम खडा गरी सार्वजनिक कामको व्यापारिकरण नहुने,

(घ) सार्वजनिक कार्यको लागि निजी / सामुदायीक निकायबाट प्रदान गरिएको दान, चन्दा वा उपहार प्राप्त हुनु,

(ङ) देशको सुरक्षा संग सम्बन्धित परियोजना,

(च) सार्वजनिक हितका दृष्टिले सार्वजनिक निजी साझेदारीमा कार्यान्वयन गर्न नहुने,

१०. मनसाय पत्र आहवान गर्न सक्ने:

(१) समितिको दफा ८ बमोजिम स्वीकृत परियोजना सार्वजनिक निजी साझेदारीमा कार्यान्वयन गर्न देहायका कुराहरु खुलाई सार्वजनिक रूपमा सुचना प्रकाशित गरी मनसाय पत्र आहवान गर्न सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम मनसाय पत्र पेश गर्न चाहने व्यक्तिले तोकिए बमोजिमका विवरणहरु खुलाई सोही उपदफा बमोजिम प्रकाशित सुचनामा उल्लेखित समयावधि भित्र समिति समक्ष मनसाय पत्र पेश गर्नु पर्नेछ ।

११. संक्षिप्त सुचि तयार गर्ने

समितिले मनसाय पत्र प्राप्त भएको मितिले १ महिना भित्र मनसाय पत्र पेश गर्ने व्यक्तिहरु छनौट गरी सोको संक्षिप्त सुचि तयार गर्नेछ ।

१२. प्रस्ताव आह्यावान गर्न सक्ने

- (१) समितिको दफा ११ बमोजिम संक्षिस सुचि तयार गरेपछि सो सुचिमा परेका मनसाय पत्र पेश गर्ने व्यक्तिहरूबाट परियोजना कार्यान्वयन गर्ने सम्बन्धमा तोकिएका कुराहरु खुलाई सार्वजनिक रूपमा सुचना प्रकाशन गरी प्रस्ताव आह्यावान गर्न सक्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम प्रस्ताव पेश गर्न चाहने व्यक्तिले तोकिएको विवरणहरु खुलाई सोही उपदफा बमोजिम प्रकाशित सुचनामा उल्लेखित समयावधि भित्र समिति समक्ष प्रस्ताव पेश गर्नुपर्नेछ ।

१३. सोझै प्रस्ताव आह्यावान गर्न सक्ने:

दफा १२ मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भउतापनि कुनै पहिले नै सर्वेक्षण भै सकेको वा तोकिए बमोजिम भन्दा कम लागतको परियोजना भए समितिले नगरपालिकाको सिफारिसमा परियोजना कार्यान्वयन गर्ने सम्बन्धमा तोकिएका कुराहरु खुलाई सार्वजनिक रूपमा सुचना प्रकाशन गरी सोझै प्रस्ताव आह्यावान गर्न सक्नेछ ।

१४. प्रस्ताव छनौट

- (१) दफा १२ वा १३ बमोजिम प्रस्ताव प्राप्त भएपछि समितिले प्रस्ताव प्राप्त भएको मितिले पैतिंस दिन भित्र देहायका आधारमा प्रस्ताव छनौट गर्नेछ :
- (क) प्रस्तावकको आर्थिक हैसियत
 - (ख) प्रस्तावकको प्राविधिक क्षमता
 - (ग) परियोजनाको वातावरणीय अध्ययन प्रतिवेदन
 - (घ) नगरपालिकालाई बुझाउने प्रस्तावित रोयलिट रकम
 - (ड) परियोजना कार्यान्वयन गर्दा उपभोक्ता संग लिने प्रस्ताव पेश गर्नु अघि परियोजनासंग सम्बन्धित विवरण प्रस्तावकलाई उपलब्ध गराउने छ ।
 - (च) तोकिए बमोजिमका अन्य विवरण ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम प्रस्ताव छनौट सम्बन्धी आधार समितिले प्रस्ताव पेश गर्नु अघि प्रस्तावकलाई उपलब्ध गराउने छ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम प्रस्ताव छनौट गरेपछि समितिले त्यसको जानकारी छिटो साधनको माध्यमद्वारा छनौट भएको प्रस्तावकलाई दिनु पर्नेछ ।

१५. वार्ताद्वारा परियोजना कार्यान्वयन गर्न सक्ने:

(१) यस ऐनमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि कम्तिमा दुई पटक मनसाय पत्र वा प्रस्ताव आह्यावान गर्दा पनि आवश्यक संख्यामा मनसाय पत्र वा प्रस्ताव छनौट हुन नसकेको परियोजना समितिले नगरपालिकाको सिफारिसमा वार्ताद्वारा कार्यान्वयन गराउन सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि देहायको कुनै कारणले कुनै परियोजना वार्ताद्वारा कार्यान्वयन गर्न मनासिव हुने भनि समितिले स्वीकृति दिएमा त्यस्तो परियोजना वार्ता द्वारा कार्यान्वयन गराउन सकिनेछ :-

(क) परियोजनाको प्रकृति वा लागतको कारण प्रतिस्पर्धा हुन सक्ने सम्भावना नभएको,
(ख) नयाँ अवधारणा वा प्रविधि समावेश भएको, वा

(ग) अन्य कुनै कारणले वार्ता द्वारा परियोजना कार्यान्वयन गर्न उपयुक्त हुने ।

(३) उपदफा (२) बमोजिमको कुनै परियोजना वार्ता द्वारा कार्यान्वयन गर्न चाहने व्यक्तिले तोकिएको कुराहरु खुलाई नगरपालिका समक्ष निवेदन दिनु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम प्राप्त भएको निवेदन जाँचबुझ गर्दा वार्ताद्वारा सो परियोजना कार्यान्वयन गर्न उपयुक्त देखिएमा नगरपालिकाले निवेदकसँग वार्ता गरी कार्यान्वयन गराउनेछ ।

१६. वार्ताद्वारा परियोजनाको विस्तृत सम्भाव्यता अध्ययन गर्न सक्ने

(१) यस ऐनमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि कुनै फर्म वा कम्पनीले विस्तृत सम्भाव्यता अध्ययन नभएको कुनै परियोजनाको विस्तृत सम्भाव्यता अध्ययन गर्नका लागी समिति समक्ष निवेदन दिन सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम परेको निवेदनउपर आवश्यक जाँचबुझ गर्दा विस्तृत सम्भाव्यता गर्न अनुमति दिन मनासिब देखिएमा समितिले नगरपालिकासंग परामर्श गरी निवेदकसंग वार्ता गरी त्यस्तो परियोजनाको विस्तृत सम्भाव्यता अध्ययन गर्न गराउन अनुमति दिन सक्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम विस्तृत सम्भाव्यता अध्ययन गर्दा गराउँदा लागेको खर्च त्यस्तो विस्तृत सम्भाव्यता अध्ययन गर्ने गराउने फर्म वा कम्पनी स्वयमले वा नगरपालिकाको सहकार्यमा वयहोर्ने गरि गर्नुपर्नेछ ।

(४) यस दफा बमोजिम विस्तृत सम्भाव्यता अध्ययन गरिएको कुनै परियोजनाको कार्यान्वयनको लागि प्रतिस्पर्धा गराउदा उपदफा (२) बमोजिम विस्तृत सम्भाव्यता अध्ययन गर्ने गराउने फर्म वा कम्पनी छनौट हुन नसकेमा निजले सो परियोजनाको विस्तृत कार्यान्वयनको लागि छनौट भएको वा प्रस्ताव स्वीकृत भएको फर्म वा कम्पनीले व्यहोर्नु पर्नेछ ।

१७. समझदारीपत्र गर्न सक्ने:

दफा (१४) बमोजिम प्रस्ताव छनौट गरेपछि वा दफा (१५) को उपदफा (३) बमोजिमका विवरणका आधारमा परियोजना कार्यान्वयन गर्न उपयुक्त देखिएमा समितिले प्रस्तावक संग परियोजनाको प्रकृति हेरी समितिले प्रस्तावक संग प्रारम्भिक परियोजना समझौता गर्न सक्नेछ ।

१८. परियोजनाको विवरण पेश गर्ने:

(१) दफा १७ बमोजिमको समझदारीपत्र वा प्रारम्भिक परियोजना समझौता गरेकोमा सो समझदारीपत्र वा प्रारम्भिक परियोजना समझौतामा उल्लेखित समयावधि भित्र र

समझदारीपत्र वा प्रारम्भिक परियोजना सम्झौता नगरेकोमा परियोजनाको प्रकृति हेरी ६ महिनामा नबढ्ने गरी समितिले तोकेको समयावधी भित्र प्रस्तावकले परियोजना कार्यान्वयन सम्बन्धि तोकिएको विवरणहरु समिति समक्ष पेश गर्नुपर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको अवधि भित्र प्रस्तावकले त्यस्तो विवरण पेश गर्न नसक्ने कुनै मनासिव कारण देखाई समयावधी थपको लागी समिति समक्ष निवेदन दिएमा समितिले वाठिमा तीन महिनाको समयावधि थप गरिदिन सक्नेछ ।

(३) उपदफा (१) वा (२) बमोजिमको अवधिभित्र प्रस्तावकले सो विवरण पेश गर्न नसक्ने कारण देखाई समिति समक्ष दिएको निवेदन जाँचबूझ गर्दा कारण मनासिव देखिएमा समितिले कुनै खास परियोजनाको हकमा समझौता भएपछि सो विवरण पेश गर्न स्वीकृत दिन सक्नेछ ।

१९. रद्द गर्न सक्ने :

(१) दफा १८ बमोजिमको समयावधिभित्र प्रस्तावकले विवरण पेश नगरेमा वा त्यसरी पेश गरिएको विवरण अध्ययन गर्दा परियोजना कार्यान्वयन गर्न सम्भाव्य र उपयुक्त नदेखिएमा समितिले त्यस्को कारण खुलाई प्रस्तावक संग समझदारी पत्र वा प्रारम्भिक परियोजना समझौता नगरेकोम निजको प्रस्ताव रद्द गर्न सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम समझदारी पत्र, प्रारम्भिक परियोजना समझौता वा प्रस्ताव रद्द भएमा प्रस्तावकले समिति वा नगरपालिकासंग कुनै किसिमको हानी नोकसानी बापतको क्षतिपुर्ति दावि गर्न पाउने छैन ।

परिच्छेद -३

अनुमति पत्र सम्बन्धि व्यवस्था

२०. समझौता गर्ने : (१) दफा १८ बमोजिम प्राप्त विवरणको आधारमा प्रस्तवकसंग समझौता गर्न उपयुक्त देखिएमा समितिले आवश्यकता अनुसार वार्ता गरी समझौता गर्नेछ ।
 (२) उपदफा (१) बमोजिम समझौता गर्नु पूर्व समितिले नगरपालिकासंग परामर्श गर्नेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम सम्झौतामा समितिको तर्फबाट सचिवले हस्ताक्षर गर्नेछ ।

(४) प्रस्तावकले दफा १८ को उपदफा (१) बमोजिमको विवरण सम्झौतामा लेखिएको अवधिभित्र पेश गर्नु पर्नेछ । सो अवधिभित्र प्रस्तावकले त्यस्तो विवरण पेश गर्न नसकेमा प्रस्तावकसँग गरेको सम्झौता स्वतः रद्द भएको मानिनेछ ।

२१. सम्झौतामा खुलाउनु पर्ने कुराहरु:

सम्झौतामा देहायमा कुराहरु खुलाउनु पर्नेछ :

(क) परियोजनाको विवरण,

(ख) परियोजना कार्यान्वयन सुरु गर्ने मिति र सम्पन्न गर्ने मिति,

(ग) परियोजनाको निर्माण वा संचालन गर्दा अनुमति पत्र प्राप्त व्यक्तिले पाउने सुविधा तथा सहुलियता सम्बन्धी कुरा,

(घ) अनुमति पत्रको अवधी,

(ड) जोखिमको वांडफाँड र परियोजना अवधिमा जोखिम व्यवस्थापन गरिने विधि,

कार्यसम्पादनमा आधारित भुक्तानी सम्बन्धी व्यवस्था, कार्यसम्पादन मुल्याङ्कनका बस्तुगत आधार र मापदण्ड,

(च) परियोजना कार्यान्वयनको चरणवद्ध विवरण र कार्यान्वयन तालिका,

(छ) परियोजनाको प्राविधिक गुणस्तर तथा स्टचाण्डर्स,

(ज) परियोजना संचालन सम्बन्धी विवरण,

(झ) परियोजना लिजमा दिइएको भए सोको विवरण र सोको सर्तहरु,

(ज) परियोजनाको संचालन वा हस्तान्तरणको शर्त,

(ट) परियोजना संचालन गर्दा उपभोक्ता संग लिन पाउने शुल्क सम्बन्धी व्यवस्था,

(ठ) परियोजनाको विमा सम्बन्धी व्यवस्था,

(ड) परियोजनामा जडित मेशिन तथा परियोजनाका हस्तान्तरणका बखत हुनुपर्ने अवस्था र गुणस्तर,

- (द) नगरपालिकालाई बुझाउनु पर्ने रोयलिट र भुक्तानी विधि,
- (ण) परियोजना कार्यान्वयन गर्दा कुनै पक्षले समझौता बमोजिमको दायित्व पुरा नगरेको कारणबाट समझौता रद्द हुने अवस्था,
- (त) परियोजनामा स्थानीय सरकारको कुनै लगानी हुने भए त्यस्तो लगानी र सो वापत नगरपालिकाले प्राप्त गर्ने प्रतिफल
- (थ) अन्य आवश्यक कुराहरु ।

२२. परफर्मेन्स वण्ड सम्बन्धी व्यवस्था:

प्रस्तावकले परफर्मेन्स वण्ठ परियोजनाको कुल लागतको ०.५% भन्दा कम नहुने गरी समझौतामा लेखिए बमोजिमको रकम वा सो वरावरको बैंक रयोरेण्टी समझौतामा उल्लिखित समयावधि भित्र समिति समक्ष दाखिला गर्नुपर्नेछ ।

२३. अनुमतिपत्र दिने:

दफा २० बमोजिम समझौता गरेपछि नगरपालिकाले प्रस्तावकलाई परियोजनाको कार्यान्वयन गर्न अनुमतिपत्र दिने छ ।

२४. रित पुगेको मानिने:

(१) प्रचलित कानुनमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि यस ऐन बमोजिम समितिबाट परियोजना सवीकृत भई दफा २३ बमोजिम अनुमतिपत्र प्राप्त गरेकोमा त्यस्तो अनुमतिपत्र प्रचलित कानुनको रित पूर्याई जारी भएको मानिनेदछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम जारी भएका अनुमतिका शर्तहरु उपर अनुमतिपत्र बहाल रहेको अवधिभर प्रतिकुल हुने गरी कुनै कानुनी, प्रशासनिक वा नीतिगत व्यवस्था गरिने छैन र समझौता प्रतिकुल हुने गरी गरिएको कुनै पनि कानूनी, प्रशासनिक वा नीतिगत व्यवस्था मान्य हुने छैन ।

२५. अन्य व्यक्तिलाई अनुमतिपत्र नदिइने:

परियोजनाको कार्यान्वयन गर्नको लागी कुनै क्षेत्रमा कुनै प्रस्तावलाई अनुमतिपत्र दिइसकेपछि समझौतामा लेखिए बमोजिम सोही क्षेत्रमा सो परियोजनालाई प्रतिकुल असर पर्ने गरी त्यस्तै किसिमको परियोजनाको कार्यान्वयन गर्न अन्य व्यक्तिलाई अनुमतिपत्र दिइने छैन ।

२६. अनुमतिपत्रको अवधि :

(१) अनुमतिपत्रको अवधि परियोजनाको प्रकृति वा क्षेत्रको आधारमा समझौतामा लेखिए बमोजिम हुनेछ ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि विशेष परिस्थिति परि अनुमतिपत्रको अवधी वढाउन आवश्यक भएको कारण खुलाई अवधी थपको लागि अनुमतिपत्र प्राप्त व्यक्तिले निवेदन दिएमा र सो निवेदनको व्यहोरा मनासिव देखिएमा समितिले बढिमा पाँच वर्ष सम्म अनुमतिपत्रको अवधी थप गर्न सक्नेछ ।

२७. अनुमतिपत्र रद्द गर्न सक्ने:

(१) अनुमति प्राप्त व्यक्तिले समझौता बमोजिम परियोजना कार्यान्वयन प्रारम्भ नगरेमा वा यो ऐन वा यस अन्तर्गत बनेको निर्देशिका वा समझौता विपरित कुनै काम गरेमा नगरपालिकाको सिफारिसमा समितिले अनुमतिपत्र प्राप्त व्यक्तिलाई सुचना दिई निजलाई दिइएको अनुमतिपत्र रद्द गर्न सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम अनुमतिपत्र रद्द भएमा अनुमतिपत्र प्राप्त व्यक्तिसँग गरीएको समझौता स्वतः रद्द भएको मानिनेछ ।

(३) यस दफा बमोजिम अनुमतिपत्र रद्द भएमा अनुमति प्राप्त व्यक्तिले समझौता बमोजिम रोयलिट समझौतामा उल्लेखित तरिकाबाट नगरपालिकालाई बुझाउनु पर्नेछ ।

२८. रोयलिट बुझाउनु पर्ने:

रोयलिट बुझाउने गरी समझौता भएकोमा अनुमतिपत्र प्राप्त व्यक्तिले समझौता बमोजिम रोयलिट समझौतामा उल्लेखित तरिकाबाट नगरपालिकालाई बुझाउनु पर्नेछ ।

२९. परियोजना हस्तान्तरण गर्नुपर्ने:

- (१) अनुमतिपत्र प्राप्त व्यक्तिले समझौतामा लेखिए बमोजिम नगरपालिकालाई परियोजना हस्तान्तरण गर्नुपर्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम परियोजना हस्तान्तरण हुँदा त्यस्तो परियोजनामा जडित मेशिन, उपकरण तथा संरचना समझौतामा लेखिए बमोजिमको क्षमता, अवस्था र चालु हालतमा हुनुपर्नेछ ।

३०. नगरपालिकाको स्वामित्व हुने: (१) दफा २९ बमोजिम हस्तान्तरण भएको परियोजना र सो संग सम्बन्धीत घर जग्गा तथा उपकरणको स्वामित्व नगरपालिकाको हुनेछ ।

परिच्छेद-४

अनुमतिपत्र प्राप्त व्यक्तिको अधिकार तथा सुविधा

३१. शुल्क उठाउने पाउने:

अनुमतिपत्र प्राप्त गरेको व्यक्तिले सेवा सुविधा उपलब्ध गराए वापत उपभोक्तासंग शुल्क उठाउन सक्नेछ ।

३२. घरजग्गा आदिमा प्रवेश गर्न सक्ने:

(१) परियोजना कार्यान्वयनको सिलसिलामा अनुमति पत्र प्राप्त व्यक्तिले कुनै घर, जग्गा, उद्योग, कलकारखाना आदिको भौगोलिक तथा वैज्ञानिक सर्वेक्षण तथा नाप नक्शा गर्न, माटो लगाएत अन्य प्राकृतिक श्रोत र साधनको परिक्षण गर्न, त्यसको लागि आवश्यकता अनुसार उपकरण जडान गर्न तथा त्यस्तो उपकरणको प्रयोग गर्न, जग्गा छुट्ट्याउन, साँध, किला खडा गर्न वा निशाना लगाउने प्रयोजनको लागि सम्बन्धीत धनीलाई अग्रिम सुचना दिइ घरजग्गा आदिमा प्रवेश गर्न सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम घर जग्गा आदिमा प्रवेश गर्दा सो जग्गामा लगाएको अन्नवालि वा हुर्केका रुख विरुवा काट्नु, उखेल्नु परेमा वा जग्गामा रहेका कुनै छेकबार, पर्खालि,

कुनै मेशिनरी, ओजार आदि हटाउनु, भत्काउनु वा लगाउनु पेरेमा सोको मनासिब क्षतिपुर्ति सम्बन्धित धनीलाई दिइ अनुमतिपत्र प्राप्त व्यक्तिले सो गर्न सक्नेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम घरजग्गा आदिमा प्रवेश गर्दा सम्भव भएसम्म सम्बन्धित धनी, सरोकारवाला व्यक्ति तथा सोको कारणबाट प्रभावित हुने व्यक्तिको उपस्थितिमा प्रवेश गर्नुपर्नेछ ।

३३. घर जग्गा प्रयोग गर्न वा कुनै निर्माण गर्न वा कुनै काम गर्न निषेध गर्न सक्ने
(१) परियोजना कार्यान्वयन सिलसिलामा परियोजना स्थल र त्यसको निश्चित दुरिमा पर्ने घरजग्गा अरु कसैले कुनै खास कामको निमित्त प्रयोग गर्न वा सो जग्गामा कुनै निर्माण गर्न वा अन्य कुनै काम गर्न नपाउने कुरा समझौतामा लेखिएकोमा वा त्यस्तो घरजग्गा सो कामका निमित्त प्रयोग गर्न वा त्यस्तो घरजग्गामा कुनै निर्माण गर्न वा अन्य कुनै काम गर्न निषेध गरि पाउन अनुमतिपत्र प्राप्त व्यक्तिले नगरपालिका समक्ष निवेदन दिएमा र यसरी दिएको निवेदनको व्यहोरा मनासिब देखिएमा समितिले प्रचलित कानुन बमोजिम त्यस्तो घर जग्गा सो बमोजिम प्रयोग गर्न वा कुनै निर्माण गर्न वा कुनै काम गर्न नपाउने गरि निषेध गर्न सक्नेछ । तर त्यसरी निषेध गरेको कारणबाट सम्बन्धित व्यक्तिलाई पर्न गएको हानि नोकसानि बापतको क्षतिपुर्ति अनुमतिपत्र प्राप्त व्यक्तिले व्यहोर्ने पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम दिइने क्षतिपुर्ति निर्धारण गर्नका लागि स्थानिय उपभोक्ताको प्रतिनिधित्व हुने गरि तोकिए बमोजिमको एक क्षतिपुर्ति निर्धारण समिति रहनेछ र सो समितिले सम्बन्धित व्यक्तिलाई वास्तविक रूपमा पर्न गएको हानि नोकसानिको मूल्याङ्कन गरि क्षतिपुर्ति निर्धारण गर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम निर्धारण गरिएको क्षतिपुर्तिको रकम चित नबुझ्ने व्यक्तिले सो निर्णयको जानकारी पाएको मितिले ३५ दिन भित्र समिति समक्ष उजुरी गर्न सक्नेछ ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम परेको उजुरी उपर तिन महिना भित्र निर्णय गरिसक्नु पर्नेछ र सो उजुरीका सम्बन्धमा समितिले गरेको निर्णय अन्तिम हुनेछ ।

३४. घर जग्गा उपलब्ध गराइदिने:

- (१) अनुमतिपत्र प्राप्त व्यक्तिलाई परियोजना कार्यान्वयनका लागी आवश्यक पर्ने घरजग्गा वा नगरपालिकाको स्वामित्वमा भएको जग्गा समझौता बमोजिम हुनेछ ।
- (२) अनुमतिपत्र प्राप्त व्यक्तिले उपदफा (१) बमोजिम खरिद गर्न त्यसरी खरिद गर्न वा अन्य रूपमा व्यवस्था गर्न नसकेमा समझौतामा कुनै घरजग्गा प्राप्त गर्नुपर्ने उल्लेख भएमा समितिले अनुमतिपत्र प्राप्त व्यक्तिको अनुरोधमा त्यस्तो घरजग्गा प्रचलित कानुन बमोजिम उपलब्ध गराइदिनेछ ।
- (३) उपदफा (१) बमाजिम घरजग्गा प्राप्त गर्दा जग्गा धनिलाई दिनुपर्ने क्षतिपुर्ति सम्बन्धी अनुमतिपत्र प्राप्त व्यक्तिले व्यहोर्ने पर्नेछ ।

(४) यस ऐनमा अन्यत्र जे सुकै कुरा लेखिएको भएतापनि नगरपालिकाको स्वामित्वमा रहेको वा सार्वजनिक जग्गा परियोजना कार्यान्वयनको लागी आवश्यक भएमा समितिले वा नगरपालिकाको स्वीकृति लिई त्यस्तो जग्गा समझौतामा लेखिए बमोजिम वा लिज वा वहालमा प्रयोग गर्न दिन सक्नेछ ।

३५. परियोजनाको सुरक्षा गर्न सक्ने:

- (१) परियोजनाको सुरक्षा अनुमतिपत्र प्राप्त व्यक्तिले आफै गर्नुपर्नेछ ।
- (२) अनुमतिपत्र प्राप्त व्यक्तिले विशेष कारण देखाई परियोजनाको खास किसिमको सुरक्षाको लागी समितिसँग अनुरोध गरेमा सो बापत लाग्ने खर्च अनुमतिपत्र प्राप्त व्यक्तिले व्यहोर्नेगरी त्यस्तो परियोजनाको सुरक्षाको व्यवस्था गर्न नगरपालिकाले परियोजनाको सुरक्षाको लागी प्रदेश वा संघिय सरकारसंग अनुरोध गर्नेछ ।

३६. सहयोग उपलब्ध गराउनुपर्ने:

- (१) परियोजना कार्यान्वयन गर्ने सिलसिलामा समिति वा स्थानीय सरकारले अनुमतिपत्र प्राप्त व्यक्तिलाई उपलब्ध गराउनुपर्ने सहयोग, दिनुपर्ने स्वीकृति वा गरिदिनुपर्ने काम समझौतामा उल्लेखित तरिका र अवधिभित्र गरिदिनु वा उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

(२) परियोजना कार्यान्वयन गर्ने सिलसिलामा अनुमतिपत्र प्राप्त व्यक्तिले कुनै सहयोग माग गरेमा र त्यस्तो सहयोग प्रचलित कानुन बमोजिम उपलब्ध गराउन सकिने भएमा सो वापत व्यहोर्नुपर्ने खर्च र दायित्व अनुमतिपत्र प्राप्त व्यक्तिले व्यहोर्नेगरी समिति आफैले त्यस्तो सहयोग उपलब्ध गराउन वा नगरपालिकाको सम्बन्धीत निकायलाई त्यस्तो सहयोग उपलब्ध गराउन लेखि पठाउन सक्नेछ ।

३७. विदेशि विनियमको सुविधा:

(१) परियोजनाको कार्यान्वयनको लागि ऋण वा शेयर पुँजिको रूपमा विदेशि मुद्रा लगानी भएमा अनुमतिपत्र प्राप्त व्यक्तिलाई त्यस्तो ऋणको साँवा वा व्याज भुक्तानि गर्न वा लगानी फिर्ता गर्नको लागी आवश्यक विदेशी मुद्रा प्रचलित विनियम दरमा प्रचलित कानुन बमोजिम स्थानीय सरकारले प्रदेश वा संघिय सरकार संग अनुरोध गर्नेछ ।

३८. विष्फोटक पदार्थको प्रयोग:

परियोजनाको कार्यान्वयनको लागी विष्फोटक पदार्थको प्रयोग गर्नु परेमा अनुमतिपत्र प्राप्त व्यक्तिले नगरपालिकालाई अनुरोध गरी नगरपालिकाले संघिय, प्रदेश सरकार वा सम्बन्धित निकाय संग अनुरोध गर्नेछ ।

३९. कानुन बमोजिमको सुविधा पाउने:

यस ऐन बमोजिम अनुमतिपत्र प्राप्त गरि भएको लगानीले यस ऐन बमोजिमको सुविधाको अतिरिक्त प्रचलित कानुन बमोजिम उद्योगले पाउने सम्पुर्ण संरक्षण, सुविधा, सहलियता तथा छुट प्राप्त गर्नेछ ।

४०. सेवा सुविधाका शर्त तोकन सक्ने:

(१) अनुमतिपत्र प्राप्त व्यक्तिले उपभोक्तालाई सेवा सविधा उपलब्ध गराउँदा यस ऐन वा सम्झौताको अधिनमा रहि आवश्यक शर्त तोकन सक्नेछ ।

(२) उपदफा १ बमोजिम तोकिएका शर्त विपरित उपभोक्ताले सेवा सुविधा उपभोग गर्न पाउनेछैन ।

परिच्छेद-५

लगानी सम्बन्ध व्यवस्था

४१. अनुमतिपत्र प्राप्त व्यक्तिले लगानी गर्नुपर्ने:

- (१) सम्झौतामा अन्यथा व्यवस्था भएको वाहेक परियोजना कार्यान्वयन गर्न आवश्यक लगानीको व्यवस्था अनुमति पत्र प्राप्त व्यक्तिले गर्नुपर्नेछ ।
- (२) अनुमति प्राप्त व्यक्तिले परियोजना अन्तर्गतिको घर, जग्गा वा मुख्य मेशिन उपकरण धितो राखि ऋण लिदाँ समितिले नीतिगत सहजिकरण गर्न सक्नेछ ।

४२. संयुक्त लगानीमा परियोजना कार्यान्वयन गर्न सकिन्ते:

- (१) यस ऐनमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि नगरपालिकाले सम्झौतामा उल्लेख भएबमोजिम कुनै परियोजना कार्यान्वयन गर्न जग्गा उपलब्ध गराएर, स्वपुर्जिमा हिस्सेदारी गरेर वा अन्य रूपमा संयुक्त लगानी गर्न सक्नेछ ।

- (२) उपदफा (१) बमोजिम भएको लगानी परियोजना कार्यान्वयन गर्ने नीजि क्षेत्रलाई लगानिको हिस्सा लिन चाहेमा परियोजनाको प्रचलित मूल्यमा हिसाव गरि दिन सकिनेछ ।

४३. अन्य व्यक्तिसंग सम्झौता गर्न सक्ने:

- (१) अनुमति पत्र प्राप्त व्यक्तिले परियोजना कार्यान्वयन गर्ने सम्बन्धमा लगानी प्राप्त गर्न वा परियोजना बमोजिमको कुनै काम कुनै व्यक्तिबाट गराउने गरि अन्य व्यक्तिसंग सम्झौता गर्न सक्नेछ । तर त्यसरी सम्झौता भएको मितिले १५ दिन भित्र सो सम्झौताको प्रतिलिपि समिति समक्ष पेश गर्नुपर्नेछ ।

४४. भुक्तानि सम्झौता गर्न सक्ने:

- अनुमतिपत्र प्राप्त व्यक्तिले परियोजना निर्माण गरी नगरपालिकालाई हस्तान्तरण गर्ने गरी वा दफा ३१ बमोजिमको शुल्क नउठाई अन्य रूपमा परियोजनामा गरेको फिर्ता पाउने गरि दफा २० बमोजिम सम्झौता भएकोमा नगरपालिकाले एकमुष्ट रूपमा वा किस्तावन्दिमा त्यस्तो रकम भुक्तानी गर्ने वा शुल्क भुक्तानी पाउने गरी सम्झौता गर्न सक्नेछ ।

४५. सम्भाव्यता न्युन परिपुर्ति कोष:

- (१) नगरपालिकाले संभाव्य आयको तुलनामा लागत बढी हुने परियोजनालाई अनुदान उपलब्ध गराउन सम्भाव्यता न्युन परिपुर्तिकाँ खडा गर्नेछ ।
- (२) उपदफा १ बमोजिमको कोषमा नगरपालिकाले विनियोजन गरेको रकम जम्मा गरिनेछ ।
- (३) उपदफा (१) बमोजिमको कोषबाट परियोजनालाई संभाव्य बनाउन आवश्यक रकम मात्र समितिको सिफारिसमा अनुदान दिइनेछ ।
- (४) सम्भाव्य न्युन परिपुर्ति कोष तथा सो को संचालन सम्बन्धी अन्य व्यवस्था तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

परिच्छेद-६

समितिको गठन सम्बन्धी व्यवस्था (सार्वजनिक निजी/सामुदायिक साझेदारी मञ्च)

४६. समितिको गठन :

- (१) पुर्वाधार विकास र निर्माणमा सार्वजनिक निजी/सामुदायिक साझेदारी तथा निजी लगानी परिचालनलाई प्रोत्साहन तथा व्यवस्थापन गर्न देहायको सार्वजनिक निजी/सामुदायिक साझेदारी प्रवर्द्धन मञ्च गठन हुने छ ।
 - (२) समितिको गठन देहाय बमोजिम हुनेछ :
(क) प्रमुख	- अध्यक्ष
(ख) उपप्रमुख	- उपाध्यक्ष
(ग) नगरपालिकाको सदस्य मध्येबाट १ जना	- सदस्य
(घ) नगरपालिकाको सदस्य मध्येबाट १ जना महिला	- सदस्य
(ड) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	- सदस्य
(च) सम्बन्धित क्षेत्रको वडा अध्यक्ष	- सदस्य
(छ) निजी क्षेत्रबाट २ जना	- सदस्य

- (ज) नगरपालिकाले तोकेको २ जना विशेषज्ञ/प्राविधिक (सार्वजनिक निजी/सामुदायिक साझेदारी बारे अनुभव/ज्ञान हासिल गरेको विज्ञ) - सदस्य
 (झ) नगरपालिका कार्यालयको सार्वजनिक निजी/सामुदायिक साझेदारी इकाई प्रमुख - सदस्य सचिव

- (३) समितिले सम्बन्धित विषयमा अनुभव भएको तथा विशेष ज्ञान हासिल गरेको कुनै व्यक्तिलाई समितिको बैठकमा पर्यवेक्षकको रूपमा भाग लिन आमन्त्रण गर्न सक्नेछ ।
 (४) पुर्वाधार विकास र निर्माणमा सार्वजनिक निजी/सामुदायिक साझेदारी तथा निजी लगानी परिचालन गर्ने स्वीकृती निर्णय भए अनुसार सदस्य सचिवले दिने छ ।

४७. समितिको बैठक र निर्णयः

- (१) समितिको बैठक आवश्यकतानुसार बस्नेछ ।
 (२) समितिको बैठक समितिको अध्यक्षले तोकेको मिति, समय र स्थानमा बस्नेछ ।
 (३) समितिको बैठकको अध्यक्षता समितिको अध्यक्षले गर्नेछ र निजको अनुपस्थितिमा समितिको उपाध्यक्षले समितिको बैठकको अध्यक्षता गर्नेछ ।
 (४) समितिको बैठकमा बहुमतको राय मान्य हुनेछ र मत बराबर भएमा बैठकको अध्यक्षता गर्ने व्यक्तिले निर्णायिक मत दिनेछ ।
 (५) समितिको बैठक सम्बन्धी अन्य कार्यविधि समिति आफैले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

४८. परियोजनाको अनुगमन गर्न सक्ने:

- (१) समितिले परियोजना कार्यान्वयन अनुगमन गर्न सक्नेछ र त्यसरी अनुगमन गर्दा एकजना महिला सदस्यलाई सहभागी गराउनु पर्नेछ ।
 (२) उपदफा (१) बमोजिम परियोजना अनुगमन गर्ने सिलसिलामा समितिले दिएको निर्देशनको पालाना गर्नु सम्बन्धी अनुमतिपत्र प्राप्त व्यक्तिको कर्तव्य हुनेछ ।

४९. परियोजनाको विवरण राख्नुपर्ने:

(१) नगरपालिकाले समितिको सुझाव लिई दफा (३) बमोजिम कार्यान्वयन गरिने परियोजनाको पहिचान गरी सो को विवरण अद्यावधिक राख्र सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम विवरण राख्दा नगरपालिकाले सर्वेक्षण भए वा नभएका परियोजनाको छुट्टाछुट्ट विवरण राख्नुपर्नेछ ।

५०. सुझाव दिन सक्ने:

समितिले परियोजनाको कार्यान्वयनको सम्बन्धमा नगरपालिकालाई समय समयमा आवश्यक सुझाव दिन सक्नेछ ।

५१. प्राविधिक समिति:

(१) दफा ५२ बमोजिम नगरपालिकाले कार्यान्वयन गर्ने परियोजना सम्बन्धमा सुझाव दिनको लागि सम्बन्धित नगरपालिकामा गठित सार्वजनिक निजी/सामुदायिक साझेदारी प्रवर्द्धन मञ्चका सचिवको अध्यक्षतामा सम्बन्धित विषयको विशेषज्ञ समेत रहने गरि वढिमा पाँच सदस्य रहेको एक प्राविधिक समिति गठन गर्नेछ ।

(२) प्राविधिक समितिको अध्यक्षले तोकेको सम्बन्धित नगरपालिकाले कुनै अधिकृत कर्मचारीले प्राविधिक समितिको सचिव भई काम गर्नेछ ।

(३) प्राविधिक समितिको बैठक सम्बन्धी कार्यविधि सो समिति आफैले निर्णय गरेबमोजिम हुनेछ ।

परिच्छेद-७

विविध

५२. नगरपालिकाको अधिकार हुने:

(१) यसेनमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि ५ लाख रुपैयाँ भन्दा कम लागत भएको परियोजना यस ऐन बमोजिम नगरपालिकाले सार्वजनिक निजी/सामुदायिक साझेदारीमा कार्यान्वयन गर्नेछैन ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम परियोजना कार्यान्वयन गर्दा समझौता विपरित भएको खण्डमा यस ऐन बमोजिम समितिलाई प्राप्त हुने सम्पूर्ण अधिकार आवश्यक हेरफेर सहित नगरपालिकालाई प्राप्त हुनेछ ।

५३. विवादको समाधान:

(१) परियोजना कार्यान्वयन गर्ने सम्बन्धमा नगरपालिका र अनुमतिपत्र प्राप्त व्यक्ति विच कुनै विवाद उत्पन्न भएमा त्यस्तो विवाद आपसि समझदारीबाट समाधान गर्नुपर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम आपसि समझदारीबाट विवाद समाधान नभएमा विवादको समाधान समझौतामा उल्लेख भएकोमा सोही बमोजिम र उल्लेख नभएकोमा मध्यस्थताद्वारा गरिनेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम मध्यस्थताद्वारा विवादको समाधान गर्दा मध्यस्थताको कार्यविधि समझौतामा उल्लेख भएकोमा सोही बमोजिम र उल्लेख नभएकोमा प्रचलित कानुन बमोजिम हुनेछ ।

५४. क्षतिपुर्ति सम्बन्धी व्यवस्था:

(१) परियोजना कार्यान्वयन गर्ने सम्बन्धमा कुनै पक्षले ऐन वा ऐन अन्तर्गत बनेको नियम वा समझौता विपरीत कुनै काम गरेबाट अर्को पक्षलाई हानी नोकसानी पर्न गएमा त्यसरी पर्न गएको हानी नोकसानी वापतको मनासिब रकम सो काम गर्ने पक्षले अर्को पक्षलाई क्षतिपुर्ति वापत बुझाउनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको क्षतिपुर्ति नगरपालिकाबाट वेहोर्नुपर्ने भएमा त्यस्तो क्षतिपुर्ति वापतको रकम हिसाव गरि नगरपालिकाले अनुमतिपत्रको अवधि थप गर्न सक्नेछ ।

५५. लिज वा भाडमा दिन वा बेचविखन गर्न सक्ने:

(१) नगरपालिकाले अनुमतिपत्र प्राप्त व्यक्तिलाई आफ्नो वा नगरपालिकाको स्वामित्वमा रहेको, संस्थाको स्वामित्व वा अधिनमा रहेको कुनै घर वा जग्गा लिज वा भाडामा दिन, कुनै मेशिन, ओजार वा पुर्वाधार संरचना विक्रि गर्न वा लिज वा भाडामा दिन सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम लिज वा भाडामा दिदाँका शर्तहरु समझौतामा लेखिए बमोजिम हुनेछन् ।

५६. स्थानीय श्रोत, साधन र जनशक्तिको उपयोग गर्नुपर्ने

अनुमतिपत्र प्राप्त व्यक्तिले परियोजना कार्यान्वयनको सिलसिलामा सम्भव भएसम्म स्थानीय श्रोत, साधन, जनशक्ति र मुलुक भित्र उत्पादन हुने वस्तु तथा सेवा उपयोग गर्नुपर्नेछ ।

५७. अध्ययन प्रतिवेदन माथी अधिकार कायम रहने:

प्रस्तावकले प्रस्ताव साथ पेश गरेको अध्ययन प्रतिवेदन सम्बन्धी कागजात उपर निजको पुर्ण अधिकार कायम रहनेछ । प्रस्तावको लिखित स्वीकृति विना यस्तो अध्ययन प्रतिवेदन सम्बन्धी कागजातहरु अन्य कुनै कामका लागि प्रयोग वा प्रकाशन गरिने छैन ।

५८. ऐन संशोधन :- यो ऐनको संसोधन आवश्यकतानुसार कनकाई नगरसभाले गर्न सक्नेछ ।

५९. कार्यविधि तथा निर्देशन बनाउन सक्ने:

यस ऐनमा उद्देश्य कार्यान्वयन गर्न समिति वा नगरपालिकाले आवश्यक कुनै नियमावली, कार्यविधि वा निर्देशका बनाउन सक्नेछ ।

६०. खारेजी र बचाउ :- १) संस्था दर्ता, नवीकरण सम्बन्धी व्यवस्था अन्य प्रचलित कानूनमा व्यवस्था भएकोमा बाहेक यसै ऐन बमोजिम भए गरेको मानिनेछ ।

२) यस ऐनमा भएको कुनै व्यवस्था प्रचलित संघीय र प्रदेश कानून सँग बाभिने भएमा बाभिएको हदसम्म अमान्य हुनेछ ।

आज्ञाले
मोहनप्रसाद न्यौपाने
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत